

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Oversigt

1. Ifølge artikel 5 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF) træffer medlemsstaterne alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af traktaten eller af retsakter foretaget af Fællesskabets institutioner.

Retsreglerne, der anvendes til gennemførelse af TEF's fælles handelspolitik (art. 110-115) udformes som forordninger i henhold til artikel 113 (i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSFT): beslutninger). Det indebærer, at retsreglerne er umiddelbart anvendelige i medlemsstaterne. Da forordningerne imidlertid ikke indeholder straffebestemmelser, må disse fastsættes nationalt for at sikre efterlevelsen og dermed opfyldelsen af bestemmelserne.

2. Det centrale i ændringsforslagene er nationale tilpasninger til de ændringer i TEF, som er gennemført ved Traktaten om den Europæiske Union (TEU) (Maastricht, februar 1992). Ændringsforslagene skal som nævnt sikre, at lovgivningen fortsat er egnet til at sikre, at Danmark opfylder de traktatmæssige forpligtelser på en hensigtsmæssig måde. Baggrunden herfor er, at gennemførelsen i Fællesskabet af sanktionspolitiske foranstaltninger, først og fremmest baseret på De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolutioner, nu sker på grundlag af afsnit V i TEU, der bl.a. indeholder bestemmelser om fælles aktioner inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), jf. nedenfor.

Hertil kommer, at medlemsstaternes eksportkontrolpolitik for udførsel af produkter, der kan anvendes til såvel civile som militære formål fra den 1. januar 1995 vil blive tilnærmet i en forordning, hvis legale grundlag er traktatens artikel 113. Dette indebærer et behov for justering af strafferammen i opadgående retning, jf. nedenfor.

Tilpasning af hjemmelen for lovens anvendelse

3. Før TEU blev økonomiske sanktioner over for tredjelande baseret på retsakter med hjemmel i trak-

tatens artikel 113. Denne anvendelse af artikel 113 lå ikke inden for artiklens centrale anvendelsesområde.

De nye regler i afsnit V i TEU om FUSP fastlægger i artikel J.3 fremgangsmåder for vedtagelse af fælles aktion på områder henhørende under udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Målene for FUSP er opregnet i artikel J.1, stk. 1. I den aktuelle sammenhæng er følgende målformulering særligt relevant: »- bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers Pagt ...«.

Artikel J.3 udgør et grundlag for artikel 228 A, som fastlægger en kompetence for Rådet til inden for FUSP at træffe de nødvendige foranstaltninger for helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de økonomiske forbindelser med et eller flere tredjelande. Hertil kommer artikel 73 G, der vedrører haste-foranstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser og betalinger.

TEU har nu anvist dette meget præcise, legale grundlag for økonomiske sanktioner over for tredjelande, og artikel 113 vil derfor i disse tilfælde ikke længere blive anført som legalt grundlag, når EU i forordningsform implementerer FN's sanktioner. Den eksisterende lovgivning hjemler imidlertid ikke de nødvendige sanktionsmuligheder for overtrædelse af forordninger efter artikel 228 A og 73 G. Uden ændringen er der en risiko for, at domstolene vil statuere frifindelse i en straffesag om overtrædelse af embargobestemmelser, fordi EU-retsakten ikke henviser til det legale grundlag, artikel 113, som i den gældende lov er en betingelse for ikendelse af straf for en overtrædelse.

Tilpasning af sanktioner for overtrædelse af regler om eksportkontrol

4. Medlemsstaternes eksportkontrolpolitik for udførsel af produkter, der kan anvendes til såvel civile som militære formål, vil fra den 1. januar 1995 blive tilnærmet i henhold til en forordning, hvis legale grundlag er traktatens artikel 113 og hvis bilag (produktlister mv.) er baseret på artikel J.3 om fælles aktioner. Det drejer sig om produkter, der er fremstillet og markedsført til civilt industrielt brug, men som